

De jacht op het koperen kanon

In deze serie verschenen

1. Een overval in de lucht
2. De jacht op het koperen kanon
3. Sensatie op een Engelse vrachtboot
4. Avonturen in de Stille Zuidzee
5. Drie jongens op een onbewoond eiland
6. De strijd om het goudschip
7. Tumult in het toeristenhotel
8. Drie jongens als circusdetective
9. Een dollarjacht in een D-trein
10. Een speurtocht door Noord-Afrika
11. Drie jongens en een caravan
12. Kabaal om een varkensleren koffer
13. Een motorboot voor een drijvend flesje
14. Een klopjacht op een kapitein
15. Een raderboot als zilvervloot
16. Nummer negen seint New York
17. Een meesterstunt in Mexico
18. Trammelant op Trinidad
19. Vreemd krakeel in Californië
20. Lotgevallen rond een locomotief
21. Pyjama-rel in Panama
22. Vreemd gespuis in een warenhuis
23. Wilde sport om een nummerbord
24. Hoog spel in Hongkong
25. Een vliegtuigsmokkel met verrassingen
26. Stampij om een schuiftrompet
27. Kunstgrepen met kunstschaten
28. Bombarie om een bunker
29. Ali Roos als Arie Baba
30. Heibel in Honolulu
31. Arie Roos wordt geheim agent
32. Cnall-effecten in Casablanca

*De jacht op het
koperen kanon*

Willy van der Heide

Oorspronkelijk uitgegeven door: Stenvert, Meppel, 1950

© Willy van der Heide, 1950

© Nederlandse uitgave: Overamstel Uitgevers, Amsterdam 2015

© Omslagbeeld: Frans Mettes

Omslagontwerp: baqup

ISBN 978 90 499 2705 9 (paperback)

ISBN 978 90 499 2737 0 (e-book)

NUR 280

www.overamstel.com

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Twee zoons raken zoek!

‘Wel verdraaid!’ zei de oude heer Prins, ongeduldig naar de klok kijkend. ‘Waar blijft die drommelse Jan? Marianne! Marianne!’

Hij stond op en rukte aan het van leer gevlochten bellekoord, dat naast de open haard naar beneden hing. Er brandde geen vuur in de haard. Het was augustus. De oude Prins hoorde in het achterhuis de koperen bel rinkelen. Zijn humeur was niet best. Op regenachtige dagen kreeg hij steeds last van twee oude wonden in zijn rechterbeen, die hij eens had opgelopen op de wildezwijnenjacht op Sumatra. Bovendien had hij er een hekel aan, op zijn eten te moeten wachten. Hij was in Indonesië overste geweest en nu als kolonel gepensioneerd. Hij hield van orde en regelmaat. Zijn vrouw was allang dood en Jan was zijn enige zoon. Maar die zoon had aan regelmaat te wennen. Regelmaat, voor de drommel! Hij sloeg boos met de vlakke hand op de leren armleuning van zijn fauteuil.

Zijn huishoudster kwam binnen – een lange, magere vrouw, met een stomp neusje en één wenkbrauw hoger dan de andere, wat haar een komiek uiterlijk gaf.

‘Marianne,’ blafte de kolonel. ‘Waar is Jan nu weer?’

‘Ik ben niet helderziende,’ zei de huishoudster.

‘Waarom niet?’ blafte de kolonel.

‘Dat zou ik u heus niet kunnen zeggen,’ zei Marianne kalm. ‘Als u nóg eens zo hard aan de bel trekt, breekt-ie weer.’

‘Onzin,’ blafte de kolonel. ‘Dat leer is oersterk!’

Hij greep het gevlochten leren koord en gaf er een ruk aan. Het brak ergens boven bij het plafond af. Het lange eind kwam kronkelend naar beneden, en viel als een serpentine om zijn hals. De kolonel sputterde en rukte aan het koord om zijn hals.

‘Mooi zo,’ zei de huishoudster. ‘Dat geruk aan die bel is tenminste voorlopig uit. Ik krijg het telkens aan mijn hart van de schrik.’

Zij bevrijdde hem van het koord en wikkelde het tot een rol. De kolonel briepte en streek zijn snor op.

‘Bende!’ zei hij. ‘Het lijkt hier wel een gekkenhuis. Alles waar je aan trekt valt naar beneden of raakt los’.

‘Het is hier geen kazerne,’ zei de huishoudster. ‘Zou u niet aan tafel gaan? Het eten staat al veel te lang in de oven’.

De kolonel keek naar de klok en werd opnieuw boos. 'Asjeblijft,' zei hij. 'Zes uur eten! Altijd klokke zes eten. Hier zit ik. Ik blaf van de honger. De klok wijst kwart voor zeven. Hier! Mijn polshorloge wijst tien voor zeven. Nog geen Jan! 'De wekker in de keuken wijst vijf voor zeven,' zei Marianne. 'Nog erger!' zei de kolonel.

'De klok op mijn slaapkamer vijf over zeven.'

'Wat? En nóg is de jongen niet thuis,' blafte de kolonel. 'Waar is die vlegel? Is dat nu de dank voor mijn opvoeding? Marianne protesteerde:

'U weet heel goed, dat Jan stéeds op tijd voor het eten thuis is.'

'Des te schandelijker, dat hij nu te laat is,' blafte de kolonel. 'Die vakanties zijn de ondergang van de jeugd. Alle orde en regelmaat verleren ze.'

'Als hij te laat is, zal daar wel een geldige reden voor zijn,' zei de huishoudster kalm. 'Hij is vanmorgen weggegaan met Arie Roos. Ze stoven ineens als gekken de deur uit. Zal ik eens opbellen naar mijnheer Roos? En...'

'Wat jij?' briede de kolonel. 'Dat zal ik zelf wel even opknappen.'

Hij beende naar de deur... Marianne trok haar ene wenkbrauw iets hoger en ging naar de keuken, het afgerukte koord in de hand. Intussen stond de kolonel te telefoneren met de heer Roos en blafte:

'Hallo! Wat? Wat? Nee! Prins hier! Is... Wat? O, ben jij dat, Charles. Luister eens. Is die zoon van mij bij jou? Wat? Niet? Waarom niet?... Waarom weet je dat niet?... Waar is mijn zoon dan wel? Weet je dat óók al niet? Je hebt vandaag ook geen heldere dag, wel? Wat zeg je? Hier? Natuurlijk is hij niet hier. Ben je dwaas geworden? Als hij hier was zou ik jou niet opbellen... Wat zei je? Waarom niet? Omdat ik niet mal ben... Wát vroeg je? Waarom ik niet idioot ben?... Neem me niet kwalijk, Charles, je bent vandaag zeker niet erg lekker. Ga slapen en knap wat op!'

Rang! De hoorn ging neer, Marianne, in de keuken, die het blaffend gesprek woord voor woord had gehoord, stond voor het fornuis in een grote pan te roeren, een wijze glimlach om haar mond.

Kolonel Prins kwam de keuken in hollen als een kwade keffer. 'Die mensen zijn gek! Stapelgek! Jan is niet eens bij Roos. De hele dag niet bij Roos geweest. Vertel op! Waarom is hij niet bij Roos geweest?'

'Lieve help,' zei Marianne. 'Dat weet ik toch niet?'

'Waarom niet?' blafte de kolonel. 'De mensen worden hoe langer hoe suffer. Niemand weet ooit iets als ik het vraag. Niets weten ze

gewoon! De eenvoudigste dingen niet eens. Wat zit er in die pan, wat zo lekker ruikt? Soep? Verdraaid, ik heb honger. Waar blijft die zoon van me? Als hij dadelijk thuiskomt, zwaait er wat! Ik zal hem eens laten zien wat er zoal zwaaien kan! Héél wat kan er zwaaien, dat verzeker ik je!

Marianne zei:

‘Luistert u eens.’

‘Wat? Wie? Ik?’ zei de kolonel woedend. ‘Waarom zou ik luisteren? Anderen moeten luisteren.’

‘Stil!’ zei Marianne, ‘of ik laat de soep aanbranden.’

De kolonel opende zijn mond, ongetwijfeld om te vragen: ‘Waarom?’ Maar hij zweeg ineens. Zijn blik ging naar de pan. ‘Als u niet zo altijd aan één stuk door blafte,’ zei Marianne, ‘dan kon ik er af en toe ook eens een woordje tussen krijgen. Ik vind het erg raar, dat Jan nog niet thuis is.’

De kolonel sprong bijna een halve meter van de grond, ondanks zijn pijnlijke benen.

‘Raar!’ brulde hij. ‘Ráár! Schandaal is het en...’

Marianne stak een hand uit en draaide de gaspit op volle hoogte. De punten van de gasvlam sloegen om de bodem van de pan heen.

‘Nee, nee!’ riep de kolonel. ‘Marianne, niet doen!’

‘Zult u me dan laten uitpraten?’ vroeg ze dreigend.

‘Ja, ja,’ zei de kolonel. ‘O ja!’

De vlamtongen verdwenen.

‘Ik zei,’ hervatte Marianne, ‘dat het raar is. Het is niets voor Jan om weg te blijven. Hij weet hoe u erop gesteld bent, om op tijd te eten. Arie Roos is ook nog niet thuis. En weet u wat het vreemde nu is?’

De kolonel maakte rare geluiden. Het was overduidelijk, dat hij zich slechts met de grootste moeite in kon houden.

‘Het gekke is,’ zei Marianne, ‘dat hij vanmorgen werd opgebeld vanuit Londen.’

De kolonel keek haar stomverbaasd aan.

‘Vanuit Londen? Jan?’

Marianne knikte.

‘Ik hoorde de interlokale bel en nam de hoorn op. Er werd in de verte Engels gesproken en toen zei de juffrouw: ‘U wordt opgebeld door Londen.’ Toen weer een hoop Engels door elkaar, een klik, en toen een jongensstem, die in raar Hollands naar Jan Prins vroeg. Die jongen was Bob Evers. Die Amerikaanse jongen.’

‘Bob Evers zit in Engeland,’ zei de kolonel. ‘Dat klopt, maar...’

Marianne ging door:

‘Dat was vanmorgen om een uur of elf. Jan en Arie Roos waren met zijn tweeën aan het telefoneren. Ik kon niet horen wat ze zeiden, want ik was in de huiskamer bezig met de stofzuiger en die maakt te veel lawaai. Het gesprek zal een paar minuten geduurd hebben; toen stoven ze als gekken de trap op en even later, nog veel harder, weer naar beneden. Ze waren de deur uit vóór ik ze kon vragen waar ze heengingen.’

Ze keek de kolonel strak aan en ging door: ‘Ik heb het u niet eerder willen zeggen om u niet onnodig in de war te brengen, maar ik geloof vast en zeker, dat er verband is tussen dat telefoongesprek uit Londen en het feit, dat ze nog niet thuis zijn. Er is iets raars aan, meneer Prins.’

‘Ráár, ráár?’ brieste de kolonel. ‘Natuurlijk is er iets raars. Iets heel raars! De wekker staat op twee voor zeven. Jan is nog niet thuis. Natuurlijk is dat raar. Je hoeft mij niet te vertellen, dat dat raar is. Vertel me eens iets wat niet raar is.’

‘Iets wat niet raar is?’ zei Marianne. ‘Begint u dan eens met die mensen op te bellen waar die Amerikaanse jongen logeerde, om te vragen of Bob Evers in Engeland zit. Dat lijkt me niet raar.’

‘Waarom niet?’ vroeg de kolonel.

‘Omdat dat verstandig is,’ antwoordde Marianne onverstoorbaar.

‘O, is het verstandig?’ zei de kolonel. ‘Dat is wat anders. Let op. Ik ga meteen die mensen opbellen. Denken ze nou dat ze een loopje met me kunnen nemen?’

Hij liep krijgshaftig de gang in. Marianne bleef in de keuken. Vijf minuten later kwam de kleine kolonel terug, hevig rukkend aan zijn witte snor, wat altijd een teken van grote opwinding bij hem was. Hierop te letten was de enige manier om uit te maken of hij werkelijk bijzonder in de war raakte. Hij deed normaal altijd al zo wild, dat hij, als hij werkelijk ergens over geagiteerd was, precies even zot deed als anders. Alleen trok hij dan extra aan de rechterpunt van zijn mooie, witte snor. En als hij héél opgewonden werd, werd hij ineens helemaal kalm. Midden in een woest bombardement, als de bommen en granaatsplinters iemand om de oren vlogen en iedereen zijn hoofd kwijtraakte, zat kolonel Prins kalm een grote sigaar bij zijn oor te houden om te horen of het knisteren op goede graad van droogte wees. Maar nu was hij alleen maar gewoon opgewonden, dus trok hij aan zijn rechtersnorhelft.

‘Marianne! De jeugd is gek! Die mensen vertellen me daarnet dat

die Evers, die Amerikaanse jongen, die al een week in Engeland moet zijn, nog steeds niet is aangekomen op het adres, waar ze hem te logeren verwachten. Ze hebben daar alleen een telegram gekregen, dat ongeveer zei: 'Ben verhinderd vandaag te komen, bericht nog nader'. De vlegel heeft nooit nader bericht.'

'Ziet u wel,' zei Marianne kalm. 'Er is wat aan de knikker.'

'Aan welke knikker?' vroeg de kolonel ongeduldig.

'Als ik u was, belde ik de interlokale informatiedienst op en ik vroeg met welk adres in Londen wij vanmorgen verbinding hebben gehad.'

De kolonel staarde haar aan.

'In Londen? Waarom?'

'Omdat,' zei Marianne, 'die mensen, bij wie die Amerikaanse jongen, Evers, daar moest logeren, natuurlijk ongerust zijn over hem en als wij ze kunnen zeggen, welk nummer in Londen ons vanmorgen heeft opgebeld, kunnen zij dat nummer weer aanvragen, want daar zát Bob Evers vanmorgen. Dan kunnen ze te weten komen wat dat voor een huis of hotel is. En bovendien ... – zij roerde even in de pan – 'bovendien heb ik zo'n idee, dat het voor u ook wel eens nuttig kon zijn, omdat Jan vannacht wel eens niet kon komen opdagen en Arie Roos ook niet ...'

De kolonel trok nu zo hard aan zijn snor, dat Marianne bang werd, dat hij een pluk haar en een stuk lip in zijn knuist zou houden. Ze tikte hem dus met de soeplepel op zijn knokkels. 'Opbellen,' zei ze. 'Meteen! Er is iets aan de hand. Die jongens zijn op avontuur uit!'

'Avontuur!' blafte de kolonel nijdig. 'Ik zal ze avonturen! Het cachot zal ik ze in avonturen! Veertien dagen kamerarrest zal ik ze avonturen!'

'Dan moet u ze toch eerst te pakken hebben,' zei Marianne droog. 'Als ze weer op zo'n soort van Stille-Zuidzee-expeditie zijn en u ziet ze in een héél jaar niet terug, zult u wel enige last hebben om ze te kamerarresten.'

Daar schrok de kolonel zo ontzettend van, dat hij heel kalm werd en met rustige pas naar de telefoon ging om dringend informatie aan te vragen. Het antwoord was er bijzonder gauw. De schel rinkelde door het stille huis.

'Hallo?... Wilt u dat even herhalen?... Londen Mayfair 3975... Dank u. Wilt u dat nummer dringend voor mij aanvragen?' Marianne bracht hem geruisloos een kop verse koffie. Ze was véél te verstandig om over eten te praten. Ze kon pas weer over eten gaan praten als de kolonel weer begon te blaffen. Het scheen niet druk te zijn op de

lijnen naar Londen. Binnen vier minuten rinkelde de schel door het huis.

De kleine kolonel liep heel kalm naar de telefoon. Het was dezelfde kalmte, die hem drie militaire onderscheidingen en een ridderorde had bezorgd.

‘Londen? Dank u.’

Het huis was doodstil. Het lag op een Amsterdamse gracht en soms klonk het krijsen van een tram, als die stopte op een brug in de Leidsestraat. De kolonel sprak voortreffelijk Engels. ‘Hello? This is Amsterdam speaking. Is that London? I beg your pardon? Ah, I see. The Cheshire Hotel... Is a Mr. Evers staying with you?’ Ogenblik stilte. Marianne verroerde geen vin. ‘Fine. Could I speak to him?’ (Weer stilte.)

‘Evers? Bob Evers?.. Je spreekt met Prins. Kolonel Prins. Luister. Heb jij vanmorgen mijn zoon opgebeld? Juist! Hij is nog steeds niet terug. Weet je daar wat van? Wat? Wát zei je? Hei! Ho daar!’

Er volgde een geroep en geprotesteer in het Hollands en Engels door elkaar. Marianne luisterde onbewogen toe. Het geroep hield op met een zwakke tingel, toen kolonel Prins de hoorn ophing. Hij kwam de kamer weer in.

‘Marianne! Jan en Arie Roos zijn per vliegtuig van Schiphol vertrokken naar Kaapstad. Pak mijn koffer. Ik neem het avondvliegtuig naar Londen. Bob Evers heeft de hoorn opgehangen. Ik zal die vlerk krijgen! Ik wil eten en pak mijn koffer voor drie dagen.’

‘Jawel, kolonel,’ zei Marianne, heel onderdanig.

Marianne wist precies, wanneer ze zonder tegenstribbelen doen moest wat de kleine kolonel wilde.

De wilde kolonel hoort een fantastisch verhaal

In het holst van de nacht rinkelde de telefoon op het tafeltje naast het eenpersoonsbed in kamer 342 Cheshire Hotel, Londen. De slaper in het bed wilde eerst niet wakker worden. Toen dat eindelijk gebeurde, deed hij iets vreemds. Hij schoot ineens overeind, trok met een ruk het licht aan en greep meteen onder zijn hoofdkussen. Zijn hand kwam er onder vandaan... met een groot legerpistool! Het allervreemdste was, dat de persoon, die nu rechtop in bed zat, pijnlijk knipperend met zijn slaperige ogen tegen het heldere licht, een jongen was, die zeker niet ouder kon zijn dan achttien jaar.

‘O... de telefoon maar,’ bromde hij, en nam de hoorn op.

‘Hello – room 342. Evers speaking.’

De klerk beneden zei, in het Engels:

‘O, mijnheer Evers. Hier is iemand voor u die u zeer dringend wil spreken. Kunt u hem ontvangen?’

De jongen keek ietwat bedenkelijk.

‘Hoe heet hij? Wie is het?’

‘Hij noemt liever zijn naam niet, mijnheer, maar het is heel dringend.’

De jongen dacht hier even over na, zijn haren nog meer in de war strijkend.

‘O.K. Laat maar boven komen.’

Hij vloog zijn bed uit, schoot met grote haast in zijn broek, met pyjama en al en schoof de veiligheidspal van het pistool af. Naast de deur ging hij met zijn rug tegen de muur staan; het pistool voor gebruik gereed in zijn rechterhand. Hij stond nauwelijks, of er klonk een scherpe klop.

‘Binnen!’ riep de jongen.

De deur ging met een ruk open... maar de man die binnenkwam was nog nauwelijks in de kamer, of hij voelde iets hards tegen zijn ribben. Een stem beet hem toe: ‘Handen omhoog. Vlug wat!’

‘Wat?’ blafte de man die was binnengekomen. ‘Ben je nou helemaal gek? Het is hier Chicago niet!’

Meteen draaide hij zich met een ruk om en staarde de jongen met

het pistool aan. Hij werd langzaam rood. Eerst was zijn mager gezicht bruin geweest... nu werd het mahonie. Dan barstte hij los:

‘Jou vlegel! Is het je in je bovenkamer geslagen? Om mij met een pistool in mijn rug te porren, nét daar waar ik reumatiek heb? Geef hier dat ding!’

‘Kalm, mijnheer Prins. Ik zal u alles uitleggen. Maar dat pistool hou ik bij me. Ik heb het veel te hard nodig.’

De kleine kolonel begon zijn snor op te eten.

‘Doet u alsjeblieft die deur dicht,’ zei Bob Evers.

Merkwaardig genoeg deed de kolonel wat hem gevraagd werd. Maar hij zag er uit of hij elk ogenblik kon ontploffen en vreselijke verwoestingen in de hotelkamer aanrichten. Toen de deur dicht was, ging hij wijdbeens in het midden van de kamer staan. ‘Zo. En nu: waar is mijn zoon? Zijn dit Amerikaanse gewoonten?’

Bob Evers stond aan de andere kant van het bed. Het leek hem beter, het bed tussen zich en de kolonel te houden.

‘Jan is vanmorgen, o nee – gistermorgen van Schiphol naar Zuid-Afrika vertrokken. Hier is het telegram dat ze van Schiphol aan mij stuurden voor het vliegtuig startte:

Bob Evers, Cheshire Hotel, Londen.

*Heb contact met jouw relatie Schiphol stop vertrek Kaapstad via
Cairo extra vliegtuig 15 uur stop alles naar wens stop doen ons best.*

Jan.

‘O,’ zei de kolonel. ‘Wel, wel. En heeft dat plotselinge snoepreisje van mijn zoon iets te maken met een telefoongesprek dat hij die morgen met jou had?’

‘Ja,’ zei Bob. ‘Eigenlijk wel.’

‘Wel, wel,’ zei de kolonel, met gevaarlijke kalmte. ‘En mag ik vragen waarom je de hoorn ophing toen ik je die vraag stelde?’ Bob Evers zag er niet uit, of hij zich erg op zijn gemak voelde. Hij was een jongen, die een reuzehekel had aan liegen, maar hij zat nu wel zo in het nauw, dat hij er ernstig over nadacht, een goede smoes te verzinnen. Maar eindelijk zei hij toch maar de waarheid.

‘Ik had natuurlijk beter niet kunnen ophangen. Het was nogal onbeschoft, geloof ik.’

‘Dat zou men kunnen beweren,’ zei de kolonel. ‘Misschien is dat bij jullie in Amerika in orde, maar in Holland niet. En in Engeland ook niet.’

Bob Evers, achter het bed, nam een kam van de tafel en begon zijn verwarde blonde haren naar achteren te kammen. Hij vroeg zich alsmaar af, hoe die kolonel toch in vredesnaam had kunnen ontdekken, dat hij, Bob Evers, in het Cheshire Hotel zat... Maar de kolonel liet hem niet lang met rust. Hij was het ondervragen gewend uit de militaire dienst.

‘Waarom is Jan naar Zuid-Afrika? Vertel me niet dat het om een weddenschap is.’

Bob Evers keek hem gekwetst aan.

‘Denkt u werkelijk dat wij zo gek zijn om voor een weddenschap naar Zuid-Afrika te vliegen?’

‘Ja,’ blafte de kolonel.

‘U hebt gelijk,’ gaf Bob toe. ‘Maar het is toch niet om een weddenschap. Het is om iemand de pas af te snijden, die in datzelfde vliegtuig naar Kaapstad vertrokken is en een handschoenendoos wil kopen.’

De kolonel knipperde ongelovig met zijn ogen. ‘Had je het over een handschoenendoos?’

‘Juist, ja, een handschoenendoos,’ zei Bob. ‘Wilt u niet gaan zitten?’

De kolonel kwam langzaam een paar passen dichterbij. Bob bezag die manoeuvre met enige ongerustheid en begon haastig uit te leggen:

‘In Kaapstad woont een mijnheer Elephant. James Elephant. Mevrouw Elephant bezit een oude handschoenendoos. En daarin zit een papiertje verstopt. En nu is die andere vent, die Jeffries heet, er op uit om dat papiertje in die doos te pakken te krijgen. En dat mag niet, ziet u. Daar moeten Jan en Arie voor zorgen.’

Toen ontplofte de kolonel wél.

‘Ben je nou helemaal betoeterd?’ begon hij. ‘Helemaal door een kazenat opgegeten? Ik geloof dat je niet goed wijs bent, jongen. Ben je in Chicago opgevoed tussen de gangsters? Belt mijn zoon op en stuurt Jan en Arie hals over kop naar Zuid-Afrika met een verward verhaal over handschoenendozen... Waarom niet over sinaasappelkisten?’

‘In sinaasappelkisten zitten geen papiertjes,’ zei Bob. De kolonel keek hem wantrouwig aan.

‘Geef mij dat pistool,’ beval hij ineens.

‘O nee,’ zei Bob, vlug achteruit stappend. ‘Dat heb ik veel te hard nodig.’

‘Je hebt een zonnesteek gekregen,’ snauwde de kolonel kortaf. ‘Zelfs een Amerikaan is normaal niet zó dwaas. Ik dacht het metéén al toen ik binnenkwam. Je bent niet snik. Kop onder de koudwaterkraan. Geef mij dat pistool.’

‘Nee!’ brulde Bob. ‘Ik ben niet gek! Weest u even kalm en ik zal u alles vertellen. Het is uw eigen schuld ook nog. Als u beneden aan de portier uw naam als kolonel Prins had opgegeven, had ik niet met een pistool achter de deur staan wachten.’

De kolonel keek hem aan met slimme, blauwe oogjes.

‘Als ik beneden bij de portier mijn naam had opgegeven,’ gromde hij, ‘dan was je ’m gesmeerd, jongeheer!... Je was bang voor wat je mij zou moeten vertellen. Je geweten is niet zuiver. Wáár of niet?’

‘Daar hebt u alle kans op,’ zei Bob, en dacht: Die ouwe vos is heel wat slimmer dan hij zo wel lijkt. Hij ging door:

‘Ik dacht dat u een van de bende was.’

‘O,’ zei de kolonel en keek een beetje raar rond. ‘Een van de bende, hè?’

‘Een van de bende, ja. Ik verwacht ze elk ogenblik. Ze zitten ons al dagen op de hielen.’

De kolonel keek hem aan, alsof hij zeggen wilde: ‘Koud water. Heel koud water,’ maar slikte dat weg en zei alleen: ‘Kun je in dit hotel op dit uur koffie krijgen?’

‘Emmers vol,’ knikte Bob, ging naar de telefoon en bestelde koffie en sandwiches. Terwijl hij belde ging de kolonel in een lage stoel zitten. Hij liet geen oog van Bob Evers af, maar die deed aan de telefoon heel normaal.

‘Zo,’ zei de ouwe Prins, toen Bob de hoorn ophing. ‘Zou je me nu enigermate samenhangend kunnen vertellen, wat deze kolder allemaal te betekenen heeft?’

‘Ik probeer niets anders,’ protesteerde Bob. ‘Maar u wilt niet luisteren.’ Hij ging op de rand van zijn bed zitten, het pistool in zijn handen.

‘Leg in vredesnaam dat pistool weg,’ riep de kolonel ongeduldig. ‘Vuurwapens zijn geen dingen voor jongens van achttien.’

‘Kom nou,’ zei Bob. ‘Bent u vergeten dat uw zoon en Arie Roos en ik in de Stille Oceaan een héél jaar lang met geweren en revolvers hebben geschoten? Ik kan beter met een geweer overweg dan met een meccano-doods.’

‘Ik ben niets vergeten,’ blafte de kolonel. ‘Wil je me vertellen, dat

jullie wéér aan zo'n soort van filmachtige Wild-Westwaanin bezig zijn?'

'Ik zit er al een paar dagen middenin,' zei Bob droog, 'en ik vrees, dat Arie en Jan er nu ook in zitten. Het begon allemaal, toen ik een paar dagen geleden hier in Engeland kwam om bij een paar kennissen van mijn vader te gaan logeren.'

'Maar daar ben je nooit heengegaan, bengel! Je liet de mensen hier en in Holland in ongerustheid zitten. Wat is dat nu voor manier van dóen?'

'Laat u mij nou vertellen,' zei Bob, 'anders komen we er nooit. De kwestie is kortweg deze: een paar weken geleden is er een oude professor gestorven.'

De kolonel kreunde:

'Een professor... Vertel me niet dat er een zonderling testament bij te pas komt!'

'Precies,' zei Bob, 'een héél zonderling testament.'

De kolonel vloog op:

'Jij hebt te veel van die Amerikaanse avonturenfilms gezien!'

'Best mogelijk,' zei Bob onverstoort. 'Maar nu maak ik zelf een avonturenfilm mee. Die professor had een neef en een nicht. Dat zie je veel bij professors. Die professor zijn zuster was de moeder van neef en nicht. Hun vader en zijn vrouw stierven bij een vliegongeluk. Neef en nicht werden door de professor opgevoed. De professor was ongetrouwd. En hij was een rare snijboon:

'Er zijn wel meer rare snijbonen,' hoonde de kolonel Bob ging kalm door:

'Die professor had een idee, dat kinderen in de tegenwoordige tijd niet zo erg veel hebben aan boekengeleerdheid, zoals de datum waarop Toet Ankh Amen stierf, of het juiste aantal eieren, dat een patrijs legt, of welke stomme rivieren er stromen in Beludsjistan; allemaal rommel die je meteen vergeet zo gauw je van school bent en die je, als je het ooit weten moet, meteen kunt opzoeken in een atlas of een encyclopedie. Waar heb je anders atlassen en encyclopedieën voor nodig?'

Dit was iets wat de oude Prins zelf altijd beweerde, dus hij deed niets anders dan wat onverstaanbaars grommen.

Hij had zelf thuis een complete Encyclopedia Britannica staan, en had zijn zoon Jan geleerd, daarmee te werken. Jan had er snel de smaak van te pakken gekregen, en als je het goed bekeek, had diezelfde Britannica geleid tot het Grote Avontuur in de Stille Zuidzee.

‘U ziet, dat op dat punt die professor nog niet zo gek was,’ ging Bob door. ‘Het gekke komt nog: hij voedde die neef en die nicht, die bijna even oud waren, volgens die ideeën op. Hij liet ze veel aan sport doen, leerde ze zwemmen, schaatsen, boksen, geweerschieten; leerde ze vier vreemde talen, liet ze kamperen en autorijden. Hij liet ze hun eigen auto’s repareren als er iets aan kapot was. Ze moesten hun eigen banden kunnen plakken en een maaltijd klaarmaken. Hij liet ze seinen leren en typewriten, pianospelen en dansles geven, liet ze een maand samen kamperen in Afrika en stuurde ze met een tante op een reis rond de wereld. Hij deed nog veel gekkere dingen, maar dat duurt te lang om te vertellen. Hij wilde dus twee kinderen op laten groeien, die zich in de wereld zouden kunnen redden, waar ze ook terecht kwamen; geen onhandige ezels.’

‘Zit iets in,’ bromde de kolonel.

‘Natuurlijk ziet u dat in, want u hebt gezond verstand,’ zei Bob. ‘Nu gaat de professor ineens dood. Hij had nogal wat geld. Er was ook een testament. Een keurig testament. Dat bepaalde, dat zijn totale vermogen zou worden vermaakt aan neef en nicht, ieder de helft, mits ze aan de gestelde voorwaarden zouden kunnen voldoen. En die voorwaarden zijn het gekke: hij had al jaren tevoren dat hele plan voorbereid. In totaal had hij achtenveertig stukjes papier klaargemaakt. Op elk van die stukjes stonden een woord en een nummer. Als die achtenveertig stukjes op nummer achter elkaar werden gelegd, ontstond er een complete reeks zinnen. Elk stukje papier was van zijn handtekening voorzien om vervalsing te voorkomen en elk van die papiertjes verstopte hij in een voorwerp. Zo was er één in een ruïnebeeld, een tweede in een opgezette parkiet, een derde in een wekker, enzovoorts.’

‘En één,’ zei de kolonel, ‘in een handschoendoos.’

‘Juist! U hebt het gauw geschoten. Nu is het moeilijke van die grap, dat de oude professor al die voorwerpen één voor één heeft weggegeven aan vrienden, familieleden en kennissen door heel Engeland. Bij het testament was een lijst van de namen en adressen van de mensen aan wie die voorwerpen destijds gegeven waren. De opgave aan neef en nicht was nu, om die dingen één voor één weer uit de handen der eigenaars te krijgen. Pas als alle papiertjes bij elkaar waren, en zij legden ze compleet aan de notaris voor, zou de erfenis hun deel worden.’

‘Dat is het mallotigste wat ik ooit gehoord heb,’ snauwde de kolonel.

‘Ben ik met u eens,’ zei Bob. ‘Nu ben ik nogal jong en dus heb ik

nog niet veel mallotigs gehoord; dat scheelt. Door een toeval – het duurt veel te lang om u dat precies uit te leggen kwam ik in contact met neef en nicht, terwijl ze verwoed op jacht waren naar een van hun papiertjes. En ik ben mee gaan doen.’

‘Net iets voor zo’n halve idioot als jij,’ snoof de kolonel. ‘Waar bemoei je je mee!’

‘Past u maar op,’ zei Bob. ‘Ik ken u. Als u er meer van weet, wilt u ook meedoen. Zo’n leuke sport is het.’

De kolonel fronste zijn wenkbrauwen.

‘Dat verhaal zit net zo vol met gaten als Goudse kaas. Stel je voor dat een van die huizen met zo’n voorwerp en een papiertje erin is afgebrand... wat dan? Wég huis, wég papiertje!’

‘Dat is overmacht,’ antwoordde Bob. ‘Dan hoeven ze alleen maar een bewijs over te leggen, dat het voorwerp in kwestie vernietigd is en dan is het in orde. Daar is rekening mee gehouden.’

‘En als zo’n ding nu intussen eens van eigenaar is veranderd?’

‘Dan moeten ze de nieuwe eigenaar opsporen. Het gaat er juist om, hun vindingrijkheid te toetsen. Je komt voor de idiootste gevallen...’

Er werd op de deur geklopt. Een kelner kwam binnen met een groot blad koffie en een schaal sandwiches.

‘Nog iets anders, mijnheer?’ vroeg de kelner.

Ze schudden het hoofd. Bob begon de koffie in te schenken. ‘Maar wat heeft dat alles nu met mijn zoon te maken?’ vroeg de kolonel. ‘Ik geen suiker.’

‘u snapt natuurlijk, kolonel, dat de gemakkelijkste voorwerpen het eerst werden opgespoord. Er waren er een paar in het dorp zelf. Enkele andere waren bij familieleden, die, nadat ze het verhaal hoorden, onmiddellijk meehielpen. Maar gaandeweg werd het moeilijker. Er waren vreemden bij. Zakenrelaties, die neef en nicht nog nooit gezien hadden. Enkele andere waren cadeau gedaan aan wildvreemden. Sommige vernield of verdwenen. En nu die handschoenendoos. Die is door de oorspronkelijke eigenares, mevrouw Fox, hier uit Londen, aan haar dochter meegegeven, toen die trouwde met mijnheer James Elephant, nu wonende in Kaapstad. Zoiets kan natuurlijk gebeuren.’

‘Maar,’ riep de kolonel ongeduldig, ‘waarom ga je dan zélf niet naar Kaapstad? Of waarom gaat neeflief of nichtlief niet?’

‘Waarom mijn zoon Jan?’

Bob schoof hem een kopje koffie toe.

‘Als neef en nicht het niet klaarspelen, die papiertjes bij elkaar te krijgen, neemt de oude professor aan, dat ze ezels zijn, zonder voldoende vindingrijkheid en dan gaat de hele erfenis, zoals die reilt en zeilt, naar een achterneef van hem: Barnett geheten. Het is dus duidelijk, dat die Barnett er groot belang bij heeft, dat de operatie van neef en nicht mislukt. Toen deze vriendelijke meneer dan ook van het testament hoorde, nam hij meteen een zekere Jeffries in de arm, een van de meer geslepen soort van boeven, om te zorgen, dat de operatie mislukte. Die meneer Jeffries is lang geen ezel. En hij heeft het nogal makkelijk. Hij hoeft maar één enkel papiertje uit onze handen te fut-selen en hij is klaar. Maar wij moeten ze allemáál vinden! En nu is er iets heel pijnlijks gebeurd: in een moment van onachtzaamheid van ons heeft die meneer Jeffries een lijstje met onze adressen te pakken gekregen.’

‘Sukkels!’ liet de kolonel zich ontvallen, en dronk van woede zijn kop koffie zo snel leeg, dat hij zijn mond brandde. ‘Volkomen juist,’ zei Bob. ‘Maar gebeurd is gebeurd.. En één van de adressen, die hij heeft, is van die meneer Elephant in Kaapstad. Hij is even vóór mij op dat adres in Londen geweest en daar vertelden ze hem, waar die handschoenendoos heen was. Hij had een voorsprong op mij van een stomme paar uur. Hij miste in Croydon juist het Engelse lijnvliegtuig van BOAC naar Johannesburg, maar hij nam meteen het KLM-vliegtuig naar Schiphol. Dat kon ik net te weten komen. Ik vermoedde direct, dat hij in Schiphol aansluiting zou proberen te krijgen met het KLM-vliegtuig op Johannesburg. Wat moest ik nu doen? Wachten op het vliegtuig van de volgende dag? Veel te laat. Het enige wat ik kon doen, was: een ijlgesprek aanvragen met uw zoon, of met Arie Roos in Amsterdam, en vragen of ze wilden patrouilleren op Schiphol. Ik bofte reusachtig. Ze zaten allebei bij u thuis. Ik gaf hun het signalement van Jeffries en vroeg of ze Jeffries naar Kaapstad wilden volgen als hij dat vliegtuig nam. Ze hadden passen en nog geld op de bank, dus...’

‘Ha!’ zei de kolonel kwaadaardig. ‘Mooie grap als je zoon even tussen ontbijt en de lunch er tussenuit trekt naar Kaapstad. Bovendien: had je niet van hier uit ijl kunnen bellen naar die meneer Elephant in Kaapstad? Als je toch eenmaal ijl aan het bellen gaat kun je evengoed ijl bellen naar Kaapstad.’

‘Dacht u, dat ik dat niet eerder gedaan had? Maar de heer en mevrouw Elephant waren niet thuis... Ziedaar.’

Een klop op de deur. Het was de kleine nachthasseur in bruin en gouden uniform.

‘Telegram voor u, mijnheer. Dringend.’

‘Ha!’ zei Bob opspringend. ‘Nieuws! Dag en nacht komen hier telegrammen binnen. Ik ben benieuwd of het van Lois is.’

Hij scheurde het haastig open en gaf een kreet:

‘Het is van Jan en Arie! Ze logeren in het Palm Court Hotel in Cairo. Morgenvroeg gaan ze meteen door. Leest u maar.’

De kolonel las:

Bob Evers, Cheshire Hotel, Londen.

Als je weet wie opdrachtgever Londen van onze man telegrafeer hem onder die naam stop boodschap moet hem bereiken kort voor aankomst PH-XKY in Kaapstad ter voorkoming verificatie stop ons idee is een valse opdracht hem bevelend nadere orders afwachten stop telegrafeer ons of je dit kunt stop Cairo Palm Court Hotel.

Prins.

‘Antwoord, mijnheer?’ vroeg de piccolo.

‘Nee, nog niet,’ zei Bob peinzend, een shilling van het tafeltje nemend en die de jongen toewerpend, die hem handig opving. ‘Het zal wel even duren.’

De piccolo ging weg. De kolonel bestudeerde het telegram. ‘Wat heeft deze kolder nu weer te betekenen?’

Bob kwam achter hem staan en bekeek de boodschap over zijn schouder.

‘Dat is niet zo ingewikkeld. Arie en Jan zitten in dat vliegtuig PH-XKY, samen met Jeffries en dus komen ze alle drie tegelijk in Johannesburg aan. Vandaar gaat een Afrikaans vliegtuig

naar Kaapstad. Ze willen Jeffries natuurlijk uit de weg hebben om zelf rustig naar James Elephant te kunnen gaan om hem die handschoendoos uit zijn vingers te praten, zonder de kans dat Jeffries hen intussen in de wielen rijdt. Als ik nu van hieruit Jeffries een valse order kan telegraferen met de instructie niets te doen in Kaapstad, tot er nieuwe orders komen, dan hebben Arie en Jan daar even de baan vrij. Maar daarvoor moet ik natuurlijk de naam van Jeffries’ opdrachtgever weten...’

‘En weet je die?’

‘Ja. Maar ik weet niet of ze soms in een of andere code berichten wisselen en of Jeffries’ orders niet met een codenaam zijn getekend. Als ik een verkeerd telegram stuur, ruikt Jeffries meteen dat er iets fout is en dan maak ik het alleen maar erger in plaats van beter.’

De kolonel nam een grote sigaar en sneed er de punt af.

‘Waar zijn die roemruchte neef en nicht nu? Wat doen die? Slapen? Moeten wij de erfenis voor ze verdienen?’

‘U zult ze gauw genoeg zien. Ze zijn allebei op verkenning uit. We hebben het nu zover geschopt, dat ons in totaal nog maar drie papiertjes ontbreken. Vijf waren er door brand vernietigd of tijdens de luchtaanvallen op Londen verloren geraakt, dus die doen niet meer mee. Het eerste van de drie, die we nog moeten hebben, zit in die handschoendoos in Kaapstad. Nummer twee zit in een huis in Exeter. Dat staat al jaren lang leeg. Het is gemeubeld, maar er woont niemand in...’

‘Wat? Met die woningnood niet?’

‘Geen mens wil erin wonen, want het heeft de reputatie van een spookhuis en bovendien kan de eigenaar er elk ogenblik in terugkeren. Dat is een overste van het Engelse bezettingsleger in Duitsland.’

‘Spookhuis-onzin,’ zei de kolonel. ‘Als je een blitz op Londen hebt meegemaakt, lach je toch om spoken.’

‘Dan kent u de Engelsen niet. Die zijn banger voor spoken dan voor bomaanvallen.’

‘En moeten jullie dat hele huis doorzoeken naar een vodje papier?’

‘Gelukkig niet. Stel je voor. Het zit in een geweer.’

De kolonel staarde hem aan:

‘Een geweer!?’

‘Een ouderwets jachtgeweer. Het papiertje zit onder de kolflaat geschroefd. Zulke dingen staan soms op de lijst aangegeven. Soms ook niet.’

‘En kun je niet naar dat woningbureau of de notaris gaan en vragen of je dat oude ganzeroer kunt kopen voor een zoet of zuur prijsje?’

‘Dat is John juist aan het proberen! Hij is gisteren met de trein weggegaan naar Exeter. Een notaris beheert het huis. Maar er zit vast iets niet glad, anders was John allang terug geweest.’

‘Wat kan er nu mis zijn? Waarom zou een notaris geen oud geweer verkopen?’

‘U zou verbaasd staan, kolonel, als u wist hoeveel dingen er mis